

T.C.

UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

CEZA BÖLÜMÜ

Esas No : 1981/1375

Karar No : 1981/964

ÖZET : Sıkıyönetim ilanına neden olan olaylara ilişkin ve sıkıyönetim askeri mahkemelerinin el koyduğu suçlarla genel ve ortak amaç içerisinde bağlantılı olan suçlara ait davaların Askeri Yargı yerinde görülmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : K.H.

Sanık : Hasan Balcı

O L A Y : Samsun C.Savcılığı'nca 30.12.1980 günlü iddianamede, sanığın, sosyal bir sınıfın, diğer sosyal sınıflar üzerinde tahakkümünü tesis etmeye ve sosyal bir sınıf ortadan kaldırmaya yönelik istikamette hücre faaliyetinde bulunduğu, hazırlık soruşturmasındaki ifadelerinden anlaşıldığı açıklanarak ve suç tarihi de 1978/1979-1980 yılları gösterilerek, eylemine uyan T.C.Y.nın 141/1.maddesi uyarınca cezalandırılması istemiyle Samsun Ağır Ceza Mahkemesi'ne kamu davası açılmıştır.

Samsun 2. Ağır Ceza Mahkemesi:28.5.1981 gününde, 1981/17-155 sayı ile: Dosyanın görev yönünden görüş alınmak üzere 3.Ordu ve Sıkıyönetim Komutanlığına gönderildiği Komutanlığın 15.4.1981 günlü, 1981/4759 sayılı yazıları ile askeri mahkemenin davayı yürütmeyeceği, görevsizlik kararı verilerek kesinleşmesinden sonra dosyanın komutanlığa gönderilmesi bildirildiğini neden göstererek görevsizlik kararı vermiştir.

3. Ordu ve Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Mahkemesi :29.9.1981 gününde, esas 1981/414 sayı ile: Son suç tarihinin 13.3.1980 günü olmasına; sanığın, sıkıyönetim mahkemelerinde bu dava ile irtibatlı başka davasının bulunmamasına göre, davada Samsun Ağır Ceza Mahkemesi'nin görevli olduğu kanısına vararak, görevli yargı yerinin belirtilmesi için 2247 sayılı Yasa'nın 19. maddesi uyarınca Uyuşmazlık Mahkemesi'ne başvurulmasına karar verilmiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE : Türk Ulusu adına yargı yetkisini kullanan Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümü, Ahmet H. Boyacıoğlu'nun Başkanlığı'nda, Fethi Özdural, İsmail Oğuz, Şeref Tolugüç, Orhan Erdem, Orhan Ertosun ve Hasan Çelikkale'nin katılmaları ile yaptığı 21.12.1981 günlü toplantıda, geçici Raportör Hüseyin Çakıroğlu'nun raporu ile dosyadaki belgeler, Cumhuriyet Başsavcılığı'nın Askeri, Askeri Yargıtay Başsavcılığı'nın Adli Yargı'nın görevli olduğu yolundaki düşünce yazıları okunduktan; toplantıya, Cumhuriyet Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Durmuş Çanıoğlu ile Askeri Yargıtay Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Önder Ayhan'ın Askeri Yargı'nın görevli olduğu biçimindeki sözlü açıklamaları dinlendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

Sanığa atılı suçun amacı; Cumhuriyeti, vatan ve milletin bütünlüğünü, bölünmezliğini, bağımsızlığını, milli güvenliği tehlikeye düşürmek ve temel hak ve özgürlükleri ortadan

kıyönetim ilanına neden olan olaylara ilişkin olduğu açıktır.

Sıkıyönetim Yasası'nın 13. ve 15. maddelerinde 19.9.1980 günlü, 2301 sayılı Yasa ile yer alan ve Sıkıyönetim Komutanının yetkileriyle ilişkin olarak askeri veya adliye mahkemeleri görevsizlik kararı veremezler, biçiminde yer alan kuralın sıkıyönetim Askeri Mahkemelerini içermediği ve dolayısıyla bu mahkemeleri bağlamıyacağı ortadadır.

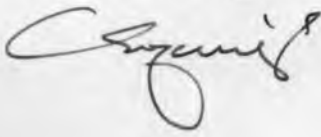
Suç, 12.9.1980 günü tüm yurttan ilan edilen ve Samsun İlini de kapsamına alan sıkıyönetimden önceki üç ayın dışında işlenmiş ise de; sanığın 30.10.1980 günlü ifadesindeki "Dev-Yol fraksiyonuna girdiği ve 13.3.1980 günü Samsun İlyas Köy Mahallesinde sağcılara karşı silahlı eyleme karar vererek bu eylemi gerçekleştirdikleri" biçimindeki anlatımdan, Dev-Yol mensubu bulunduğu anlaşılmıştır. Dev-Yol örgütü mensupları hakkında sıkıyönetim askeri mahkemelerinde davalar olduğu bilindiğinden, el konulan suçlarla aynı genel ve ortak amaç içerisinde örgütsel ve organik bağlantılı olarak işlenen bu suça ait davanın da 140 sayılı Yasa'nın değişik 13. maddesinin (b) bendi hükmü uyarınca Askeri Yargı yerinde görülmesi gerekir.

Bu nedenle, 3. Ordu ve Erzincan Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Mahkemesi'nce yapılan başvurunun reddine karar verilmelidir.

SONUÇ : Anlaşmazlığın, niteliğine göre Askeri Yargı yerinde çözülmesi gerektiğinden, bu nedenle 3. Ordu ve Erzincan Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Mahkemesi'nce yapılan başvurunun reddine, 21.12.1981 gününde kesin olarak oybirliğiyle karar verildi.

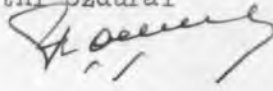
Başkan

Ahmet H. Boyacıoğlu

Üye

Fethi Özdural

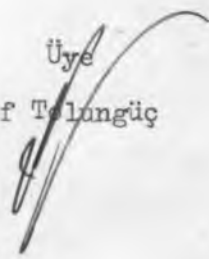
Üye

İsmail Ouz

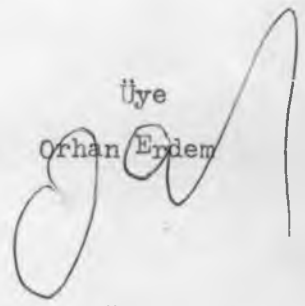
Üye

Şeref Talungüç

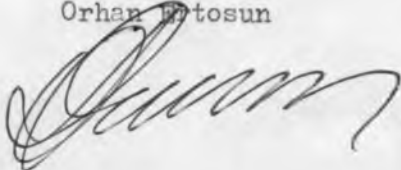
Üye

Orhan Erdem

Üye

Orhan İhtosun

Üye

Hasan Çelikkale

